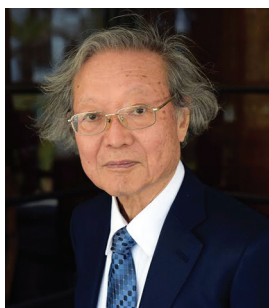

Prof. Masaki Kashiwara, dobitnik Abelove nagrade za 2025. g.

Željko Hanjš

Masaki Kashiwara

Japanski matematičar *Masaki Kashiwara*, profesor emeritus na Sveučilištu u Kyotu dobitnik je prestižne *Abelove nagrade* za 2025. godinu. Dobiva se novčana nagrada u visini Nobelove nagrade. Uz to dobiva se staklena plaketa koju je dizajnirao norveški umjetnik Henrik Hougan. Ovo je prva Abelova nagrada za Japan, od njezinog osnutka.

Abelovu nagradu od 2003. godine dodjeljuje Norveška akademija znanosti za izuzetan doprinos na području matematike. Nazvana je prema norveškom matematičaru Nielsu Henriku Abelu te je, zajedno s istoimenom zakladom, uspostavljena na 200. obljetnicu njegova rođenja, godinu dana ranije. Nagrada se dodjeljuje pojedincima koji su ostvarili izvanredan doprinos matematičkoj znanosti. Abelova nagrada se dodjeljuje svake godine, a dobitnike bira Abel Committees, koji se sastoji od pet istaknutih matematičara iz cijelog svijeta.

Norveška akademija znanosti i književnosti prof. Kashiwari je nagradu dodijelila za "njegove revolucionarne doprinose algebarskoj analizi i teoriji reprezentacija, posebno za razvoj teorije D-modula i otkriće kristalnih baza". Predsjednik Odbora za Abelovu nagradu, prof. Heige Holden, opisao je Kashiwarin doprinos kao "vrlo važan u različitim područjima matematike" te objasnio da je Kashiwara u svojim rješenjima teških matematičkih problema povezo područja za koje se prije nije znalo da su povezana. "Više od 50 godina Masaki Kashiwara preoblikuje i duboko obogaćuje područja algebarske analize i teorije reprezentacija. Njegov rad i dalje je u vrhu moderne matematike i nastavlja inspirirati generacije matematičara", dodala je predsjednica Norveške akademije znanosti i književnosti, prof. Annelin Eriksen.

Pod vodstvom Mikia Satoa, utemeljitelja algebarske analize, prof. Kashiwara je 1971. u dobi od 23 godine obranio magistarski rad na Sveučilištu u Tokyu kojim je postavio temelje teorije D-modula i proučavanju linearnih diferencijalnih jednadžbi kroz algebarsku analizu. Doktorat je završio na Sveučilištu u Kyotu 1974., nakon kojeg je zaposlen kao izvanredni profesor na Sveučilištu u Nagoyi. Njegova doktorska disertacija dokazuje racionalnost korijena b -funkcija (Bernstein-Sato polinomi), koristeći teoriju D-modula i razrješavanje singulariteta. Nakon znanstvenog boravka na MIT-u u SAD-u 1977./78., vratio se na Sveučilište u Kyotu, gdje je ostao do današnjih dana. Prof. Kashiwara je dobitnik brojnih nagrada za svoj matematički doprinos, uključujući Japan Academy Prize, Prize Fujihara Award, the International Mathematical Union's Chern Medal, the Frontiers of Science Award of the International Congress of Basic Science, te mnogih drugih.

Ceremonija dodjele Abelove nagrade održana je 20. svibnja 2025. u Oslu, Norveška.